
В.Я. Шибко

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЯДЕРНО-ПАЛИВНОМУ КОМПЛЕКСІ

Україна входить в п'ятірку країн світу, що мають свою атомну промисловість, і виробляє понад 50 % електроенергії на АЕС. Україна також є членом Всесвітньої організації виробників Ядерного палива МАГАТЕ. Але на сьогоднішній день можливості вітчизняних підприємств, а також стан науково-технічних розробок для освоєння виробництва ядерного палива є незадовільними. Підприємства потребують модернізації та реструктуризації. Створення власного ядерно-паливного циклу (ЯПЦ) залишається пріоритетним завданням вітчизняної економіки. Це, в свою чергу, вимагає вирішення багатьох нагальних проблем, серед яких:

- недостатнє фінансове забезпечення програми створення ядерно-паливного циклу;
- відсутність дієвої системи управління та контролю за виконанням програми;
- брак стратегічних орієнтирів атомної енергетики, національної енергетичної та ядерної політики.

Необхідним також в цьому напрямку є:

- забезпечення Кабінетом Міністрів України розробки та реалізації державних програм у сфері використання ядерної енергії, виконання положень “Національної програми України до 2010 року”;
- створення Мінпаливенерго ефективного механізму, який би забезпечив розрахунки НАЕК “Енергоатом” з Фондом створення ЯПЦ.

Практично втрачені стратегічні підприємства (ДП “ПХЗ” ТА ДНВП “Цирконій”).

Заборогованість підприємств внаслідок завищеної ціни на землю (ДП “ПХЗ” повинен сплачувати 4 млн грн за рік, враховуючи пеню 8 млн грн) призвела до порушення справи про банкрутство.

Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника чи призначення його банкрутом” не передбачає процедуру банкрутства режимних підприємств.

З урахуванням викладеного вище вважаємо за доцільне:

1. Заборонити на законодавчому рівні вивезення за межі України стратегічної сировини, потрібної для виробництва ЯП.
2. Вирішити питання про звільнення від податків на землю ДНВП “Цирконій”, а також звільнити від податків капіталовкладення у Фонд ЯПЦ.
3. Виділити необхідне фінансування Фонду ЯПЦ для завершення реконструкції та модернізації діючого потенціалу ЯПЦ, створення кризового центру, удосконалення системи готовності та реагування на ядерні та радіаційні аварії.
4. Підтримати діючий потенціал та збільшення видобутку і переробки уранової сировини, що має призвести до повного забезпечення АЕС Ядерним паливом та зниження витрат на ресурси (компоненти) для виробництва ЯП.

5. Створити власну школу підготовки висококваліфікованих кадрів у сфері атомної науки та техніки, а також систему закріплення їх на підприємствах та в науково-дослідних інститутах.